

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.

kir. titelotábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca t. . .

a kir. tábla átellenében.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

„Wacht am Rhein.“

Pécs, 1897. július 15.

(*) Megkapta az elmúlt vasárnap az osztrák kiadású Bánffy, vagy ahogyan ott nevezik: Badeni gróf a csehországi Égerben a németek választását famózus nyelvrendeletére, aminek keletkezését könnyen megmagyarázhatjuk, ha tekintetbe vesszük, hogy az osztrák parlament többségét ez idő szerint csehek, lengyelek és más elnevezésű északi és déli szlávok képezik, a melylyel szemben a német ellenzék a végelkeseredés harcát vívja.

Mi is történt hát a csehországi Égerben? Az osztrák kormány félhivatalosai szerint: csekélység, holmi esti hangverseny volt az egész. Néhány ezer ember összeverődött egy szobor előtt és ott elénekelt egy nótát. A valóság szerint pedig az történt, hogy Égerbe több mint tízezer csehországi német gyűlt egybe, hogy tiltakozó népgyűlést tartson a nyelvrendelet ellen, amely sorvasztó csapást mér a sz. Vencelskó koronája országában élő német-ségre. A gyűlést többször betiltották s nem is lett belőle semmi; hanem a hatalmas néptömeg a maga elkeseredésében egy olyan hazafias tüntetést rendezett, a melytől most az egész osztrák kormánynak föl a feje.

Ugyanis József császár szobra elé vonultak s ott elénekelték a „Wacht am

Rhein“-t, a nagy németek, a német irredentisták dalát, a németek nemzeti himnuszát, bizonyára nem a zenei szépségei miatt. Nos, ennek a politikai tüntetésnek oly mélyreható jelentőségei vannak, különösen reánk, magyarokra nézve, akik kényszerházasságban élünk Ausztriával, hogy azt némileg megvilágítani szükségesnek tartjuk.

Midőn az osztrák németek képviselőikkel együtt ekként tüntettek, akkor azt akarták kifejezni, hogy németiségüket semmi áron nem engedik és ha azt Ausztriában nem érvényesíthetnék, készek inkább az osztrák császárságot megbontani és a német birodalomhoz csatlakozni, amely titkos örömmel fogadja őket keblére.

Ha az osztrák németiség, Ausztria egyetlen államalkotó eleme, fölmondja a szolgálatot az egységes Ausztriának, akkor nekünk, magyaroknak, ezzel az Ausztriával kötött összes közjogi szerződéseink illuzóriusokká válnak s előttünk áll egy veszedelmes, el sem gondolható probléma: a nagyhatalmi állás fentartása egy rombadőlt, részekre fölcsztott állam segítségével.

Kárörvendezők nem vagyunk; de annyit már előzetesen is konstatálhatunk, hogy a lajthántúli tartományokat mestersegesen csakis addig lehet összetartani, míg a szláv hegemonia fennáll, mihelyt ennek helyét át kell engednie a jogos tulajdonosnak, akkor mindjárt kitűnik az

ismeretes szláv hűség, a melyben nem kellett volna soha se megbizni.

Mert a nehézkedés törvényei szerint tisztában lehetünk Ausztria szláv népeinek törekvéseivel, mely bizonyára nem az egységes monarchia megszilárdítására munkál. Őszinték csak a magyarok voltak mindig, akiket erővel akartak századokon át németekké átgyúrni, akiket most mestersegesen igyekeznek koldussá tenni, hogy örökös szolgák maradjunk. Mily végtelen szűk látókör kellett ahhoz, hogy Ausztriának a világon mindig legbárgyubb diplomáciája be ne lássa, hogy egyedül a magyar nemzet az, amely nem gravitál semerre sem. Következésképpen a dinasztia csakis úgy tarthatja fenn magát örökös tartományai-ban, ha a magyar nép hűségére támaszkodik teljesen.

Az égeri szerenád megadja nekünk az impulzust, hogy teljesen romba döntse a magyar nemzet a 67-es kiegyezést és e romok tetejére építse föl az igazi, a szilárd s minden időnek ellenálló új kiegyezést a korona és nemzet között, melyhez csak az 1848-iki téglákat kell fölhasználni. Mert ha szomszédunk háza összedől, nem leszünk bolondok, hogy mi tartsuk a háttunkkal, mert könnyen megeshetik, hogy bennünket is összenyomna. Egyelőre támogassuk körül a saját házunkat oly erősen, hogy ne ártson neki, ha a szomszédé nagy robajjal összeomlik, maga alá temetve a

A „Pécsi Figyelő“ tarcája

Járom Vojtek.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tarcája. —

Egy ötsornyi rövid hirt olvastam a fővárosi lapokban nemrég. Szó volt benne egy fiatal munkás haláláról, a mely szerencsétlenség által következett be. A szerencsétlenség körülményeire nem emlékszem, de a fiatal munkás neve még most is az eszemben van.

A neve volt pedig: Járom Vojtek.

Ez a név, hogy először megláttam nyomtatásban, azóta nem hagy nyugodni. Pedig bizonyára ez volt az első és utolsó eset is, hogy papírra, ujságlapra került, abból a szomorú alkalomból, hogy viselője lezuhant a magasból és nyakát törte . . . Vagy az állvány omlott-e rá, mikor egy építkezésnél hordta a téglákat s ütötte agyon: már magam sem tudom bizonyosan.

Hanem a nevet, azt tudom.

. . . Járom Vojtek!

S minek utána erről a névről akarok most írni, azt is adhattam volna írásom címül például, hogy — utazás egy név körül. Arra a mintára, melyet Jókai Mór alapított meg s a mely mintát — mióta ő megírta az utazást egy sírdomb körül —

azóta boldog boldogtalan utánózni próbálja s igyekszik vele érdekességet kölcsönözni, regényességet adni irásának.

Azt tartom azonban, hogy nincs kifejezőbb, erőteljesebb cím, mint ez a név: Járom Vojtek. Lehetne adni hősköltemény címeül ép úgy, mint egy bohózat főalakjának nevéül. Lehetne róla írni történelmi regényt, vagy szerelmi románcot; társadalmi irányú művet, vagy akár egy ötfelvonásos tragédiát. Balladai hőst, vagy szalonvigjátéki intrikust egyformán elkeresztelhetnénk erre a névre. És végül, ha már átvittük minden, az életből vett, vagy az életet ábrázoló irodalmi műfajon: akkor bátran helyet foglalhat a legegységesebb lírai költemények, vagy a leglángolóbb hazafias versek alatt s a legnagyobb szerencsével fog beválni írói álnévnek is. Mert aki egyszer egy epedő szerelmes vers, vagy egy kormánytostorozó haragos poéma alatt olvasni fogja: az nem felejtje el soha többé.

Amint nem felejttem el én sem.

De nemhogy elfelejteni nem bírom, sőt mindig arra ösztönöz, mióta megismerem, hogy írjam meg a himnuszát.

Egy név himnuszát. Egy nevet — eltekintve attól, hogy néhai viselője napszámos volt e, vagy talán aranygyapjas vitéz; s eltekintve még inkább attól, hogy viselője huszéves korában, tégláktól agyonütve,

vagy életének úgy a nyolcvanadik esztendeje felé, puha párnák közt lett-e néhaivá?!

Szóval meg kell írnom a Járom Vojtek himnuszát.

A mi édes magyar nyelvünk hangzatos-ságáról sokat írtak már egy ezerév óta. A „halotti beszéd“-től kezdve a magyar királyi opera intendánsának nevezetes szállóigéjéig hány ezer és ezer esetben lehetne köteket írni a magyar nyelv, a magyar szó hangzatos-ságáról, kifejezésbeli szépségeiről, jellemzésbeli erejéről?!

Nos hát, Járom Vojtek csak fele-résztében magyar. De egy magyar, meg egy idegen szó soha jellemzőbben, soha kifejezőbben, soha hangzatosabban nem került még össze.

Annyi ebben a névben, ebben a két szóban a hangzatos-ság asszonanciája, a kifejezés szépsége s a jellemzés ereje, hogy jól állok érte, miszerint bármely dilettáns tollforgatónak adnák is fel e nevet témául, mindegyik tudna róla írni olyan sikerülten, mint eddig még soha.

Járom Vojtek! . . . Mivelhogy manapság divatos félig érzélgős, félig világ felforgató, szociális izü novellákat gyártani, hát először is lássuk, miként felelne meg e név egy ilyen tárgyú novella címének? Persze maga a hős hallgatna Járom Vojtek nevére. És ime, mindjárt a név eszünkbe hozná bármikor a novella történetét; viszont soha se

kétfejű sast, a melyből csak majd hulláját vihetik ki.

Az égeri szerenád fordulót jelent a mi sorsunkban is. Be fogja látni az uralkodó, hogy csak hű magyarjaira számíthat, akik talán még segítenek megmenteni a szomszéd házat is számára, melyet éppen lakói igyekeznek alapjában megrendíteni. Az a sok náció oda át mind exawurstot akar, egyedül a magyar áll a jogfolytonosság alapján s követeli jogát: az önállóságot és függetlenséget.

Az égeri szerenád megmutatta az utat a perszonál unió felé. Ezzel vagy ezen. Ha a monarchia, mint nagyhatalom, a mai határai közt még tovább is fenn akar maradni, úgy az csakis a perszonál unió alapján, két külön, önálló és saját törvényei s érdekei szerint berendezett állammal lehet lehetséges.

És ekkor elkövetkezik az ideje, amit eleddig tagadásba vettek mindenkori kormányaink: a függetlenségi és 48-as párt kormányképessége. Mert ezután nem lehet többé országot, népet kizárólag az önkényvel, erőszakkal és vassal kormányozni, mert a népek szabadon akarnak lélekzeni s csak azokat tűrik meg maguk fölött, a kiket ők emeltek a hatalomra.

Bánffy & Comp. pedig hivatlanul, a nép akarata ellenére tolakodott a hatalom polcára. Bizonyára a mi jó királyunk, aki belátta végre azt a csunya komédiát, a melyet Bánffy b. és kormánya a nemzettel űzött, mely majdnem a trónját, trónjának alapját fenyegeti: el fogja űzni mielőbb arról a helyről, a melyre csak árnyékot hozott. Par nobile fratrum: Badeni és Bánffy együtt mehetnek oda, ahol ármánykodásaikkal senkinek sem használhatnak s úgy Ausztria, mint Magyarország népei elmondhatják akkor: Szabadon lihegsz már szeretett hazánk! Ez lesz az égeri „Wacht am Rhein” nótának a következtése.

felednek el a divatos novellák között ennek az egynek a címét: Járom Vojtek! Hiszen maga a név jelezne már a hőst s adná meg alaphangját az egész történetnek. Járom Vojtek — mint neve is mutatja — nyögi az élet jármát; dolgozik, töri magát egész héten, hogy szombaton este egy kis csomó pénzt vihessen haza a csinos, szemrevaló, fiatal feleségének. De végre is megunja Járom Vojtek a jármot. Látja, hogy a fiatal gyárigazgató — aki csunya felesége révén lett a gyár ura — soha sem dolgozik, mégis szeretőket is tarthat magának, annyi a pénze. Ő nem akar azonban mást, csak munkája érdeméhez képest több fizetést. És kéri is erre a gyár fiatal urát, aki csodák csodája, mikor megtudja, hogy hol lakik és hogy fiatal felesége van otthon, meg is adja neki a kért fizetésemelést. De mivel az emberek ösidőktől fogva irigyek, Járom Vojtek se nyugodhatik az irigyeitől, kik végre is előrukkolnak valami homályos históriával egy fiatal menyecskéről, meg a fiatal gyárosról. És a história vége az, hogy Járom Vojtek a gyáros karjai között lepi meg a feleségét s az elkövetett vérontásoknak miatta a fegyházba kerül vagy tiz-husz esztendőre.

Nos hát kell-e egy ilyen divatos novella hőségnek jobb név, címül jobb cím, mint: Járom Vojtek?!

A tragikus hangulatból hogy egyszerre

Hírek.

Pécs, 1897. július hó 15.

Nr. 28.

Hájas Eduárd ur minden áron meg akarta mutatni az asszonynak, hogy ezentul nem a fejkötő fog dirigálni a háznál és határozottan kimondotta, hogy a születésnapját a rendes korecsmájában fogja barátaival megünnepelni.

Elég volt, hogy a névnapot otthon ülték meg a rokonsággal; ebből már nem enged, nem alkuszik, punktum! És úgy tön, amint mondá. Esti hét órakor bucsut mondott az asszonynak és határozott léptekkel a korecsma felé tartott. Mikor belépett, a komák már összegyűlve várták és nagy tust huzattak a tiszteletére a 99-ik cigány bandával.

A dolog aztán szépen a medrébe tért és egy jó óra múlva Hájas Eduárd ur meg a komái a legragyogóbb szinben látták (egy petroleum lámpás mellett) a világot. Nem lévén azonban holmi gyöngye legények, a legstürőbb kvaterka üritések dacára éjfélután 2 óra telt bele, míg kellőképpen eláztak. Hájas ur azonban ekkor rettentően feltűzött állapota mellett is hideg borzongást érzett, ha arra gondolt, hogy az asszonynyal szembe kell szállnia a mai hősiességeért.

A többiek készülődtek hazafelé. Feleséges emberek voltak ugyan mindnyájan, de mindegyiknek meg volt az a passzusa, hogy: „Hájasnál voltam születésnapon!” Hájas ur félelmében sorba haza kísérte komáit; mikor az utolsóval a kapuhoz ért, megkérte, hogy engedje őt nála aludni az éjszaka, mert ő bizony mi tagadás benne fél a feleségétől hazamenni.

A kitűnő barát nagyon sajnálta a dolgot, de hát az anyósa éppen azon a napon érkezett meg és az egyetlen vendégágyat lefoglalta.

— Hol voltál?

— Születésnapomat ültük, hiszen tudod édesem.

— Tudom, de hol aludtál?

— Egyik ismerősömnél.

— Te hazudsz! Talán azt a gyalázatot követted el, hogy házas ember létedre korecsmában aludtál? Ha ezt tetted, akkor sohse lássalak!

Hájas uron kiütött a verejték. Mit csináljon, hogy az asszony meg ne tudja, hogy

a legszélső komikumban csapjunk át, ugyan találna-e valaki egy papucskormány alatt nyögő, vagy egy disz-agancssorozattal ékeskedő férj számára kifejezésteljesebb nevet, mint Járom Vojtek?!

Hiszen szinte maga adja a témát meg egy sikerült feltűtetéssel végződő hűtlenségi jelenethez, a mint a meglepett feleség és imádója a zavarból kivágják magukat és a derék, jó öreg Járom Vojtek a fiatal asszonykát homlokon csókolja a házibarátnak pedig hálálkodva rázza meg a jobbját, a mely csak pár perccel előbb is még a felesége darázs derekát tartotta átölelve.

A tragikum és a komikum között pedig nincs középut, melyhez tartozó, bármely az életből ellesett, vagy az életet jellemző esemény hőse ne lehetne a legtalálósabban, a legkifejezőbben, a legjellemzőbben: Járom Vojtek.

Kezdhethük a felsőbb tizezer körében, hol mutassatok nekem ősbib hangzású, a rangot és gazdagságot jobban kifejező nevet, mint Járom Vojtek! Még csak grófi, bárói cím se kell elébe; elég kiejteni s önkénytelenül is utána gondolja az ember, hogy milyen szépen hangzik mellette, milyen jól összeillik vele, hogy „ennek és ennek a rendnek lovagja, valóságos belső titkos tanácsos, a főrendiház tagja stb. stb.”

És aztán, hogy a méltóság után ismét

csakugyan a vendégióban? Izgatottan sétált fel s alá, de egyetlen mentő gondolata sem támadt.

Amint így föl s alá botorkált lecsüggesztett fejjel, hirtelen és nagyon gyanus hangsúlyozással kiáltott rá ismét az asszony:

— Hol háltál az éjjel?

— Én édesem, hát mondtam már, hogy egy ismerősömnél, — a Marci sógornál no!

— A Marci sógornál? — szólt hideggunnyal az asszony. Ül le erre a székre.

— De Magda! . . .

— Ül le erre a székre, ha mondom.

— Hájas ur engedelmeskedett.

— Tartsd föl a lábodat! Ugy. Most a másikat. Jól van. . . Hát hol is háltál csak édes öregem?

— A Marci sógornál — hebegé rosszat gyanítva a férj.

— Hazudsz! — sikitá az asszony. Oh én szerencsétlen! — Hiszen te a fogadóban aludtál!

— De mit beszélsz?

— Itt van az egyik cipőd talpán, itt van a másikon is a „Nro. 28.” krétával fölírva. Te a 28 ik számú szobában aludtál valahol!

Hájas ur tönkre volt silányítva. Kiállott azenvedéseieért még ma is átkoz minden vendéglőt, krétanumerust és asszonyszemet.

Napirend 1897. július 16-án.

Naptár: péntek, jul. 16. — Róm. kath.: Karmelh. B. A. — Prot.: Ruth. — Görög-kel. (jul. 4.) András. — Zsidó: Thamusz 16. — Nap két 4 óra 4 percek; nyugszik 7 óra 35 percek. Hold két este 8 óra 51 percek; nyugszik reggel 6 óra 33 percek.

Időjárás: hőmérséklet 19 Celsius fok meleg; légnomás 752. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett, enyhe idő, helyenként csapadék és zivatar várható.

Szepes-ekviem d. e. 10 órakor a belvárosi plébánia templomban.

— **(Karmelhegyi Boldogasszony.)** Holnap (pénteken) egyikét ünnepli a katolikus egyház a Mária ünnepeknek, a Karmelhegyi Boldogasszony napját, mely ugyan csak egyházi ünnep, de a hívők is megünneplik azt bucsujárással. A havihegyi kápolnához holnap reggel bucsujárást tart a nép, mely bucsu mindig igen látogatott szokott lenni.

csak a másik szélsőség: a csinált nagyság terére lépünk, — ugyan nem szinte maga után vonja-e Járom Vojtek ezt a két szót: orsz. képviselő!? Ez a név már maga hódítana magának egy kerületet. De viszont a legalkalmasabb arra is, hogy a képviselőházi naplóban csak a névszerinti szavazások alkalmával találjon helyet s ott is azok között, a kik — igennel szavaznak.

S hiszem, ha nem lennének már Igenlő Barnabások az élclapok hasábjain, ezentul Járom Vojtek tolmácsolná ott a mame-lukok érzelmeit.

De viszont kell-e visszaretentőbb név; a hatalomnak, a zsarnokságnak erősebb kifejezője, mint Járom Vojtek?!

Ha ilyen nevű ur pályázott volna ezelőtt huszonhat évvel például a pécsvárosi polgármesteri székre, bizonyára nem választották volna meg s nem viselte volna polgárságunk kerek huszonöt évig a — jármot?!

És van ebben a névben akaraterő is, de nagy. S egykép lehetne vele elnevezni a parvenüt, mint a saját erejéből boldogulni tudó s boldogulni képes embert; sőt — uram bocsá! — még holmi jött-mentekre is ráillenek, mert legalább a hangzása olyan, hogy úgy se tudna beleolvadni a lokális hangzású nevek közé soha.

Ez a Járom Vojtek himnusza.

Nem azé a fiatal munkásé, a kit vélet-

— **(Uj körjegyző.)** Tegnap tartották meg S e h Károly pécsváradi járási főszolgabíró elnökelete alatt — mint levelezőnk írja — a himesházai körjegyzőválasztást. A körjegyzői állásra négyen pályáztak, ugymint Csida Gyula batinai, Pinka László vémeádi, Székely N. szederkényi segédjegyzők és Bogyay N. pécsváradi szolgabírói irnok. A négy pályázó közül Csida Gyula lett megválasztva 42 szótöbbséggel körjegyzőnek.

— **(Eljegyzés.)** Bencenleitner Sándor pécsi cukrász eljegyezte Tantner Emma kisasszonyt Pancsováról.

— **(Meleg napok.)** Meleg napok jönnek nemsokára katonákra, mert közeledik a nagygyakorlat, melyet megelőzőleg az ezredgyakorlatok foglalják le katonák összes idejét. Az 52-ik gyalogezred Pécsen tartja ezredgyakorlatait s e hó végével lejön ide a Budapestten állomásozó két zászlóalja is az ezrednek s a Krajcár-kaszárnyában fog lakni. A 44-ik gyalogezred ekkorra már Kaposvárra megy s az ezred ott állomásozó zászlóaljával együtt tartja gyakorlatait. Az ezredgyakorlatok úgy Pécsen, mint Kaposváron jövő hó közepéig tartanak s ekkor az osztálygyakorlatok következnek s így készülnek el teljesen katonák a szeptember elején tartandó nagy hadgyakorlatokra.

— **(A vidéki hírlapírók szövetségének)** jövő vasárnap Szegeden tartandó rendkívüli közgyűlésén a pécsi hírlapírókat Miklós Gyula, hírlapíró, a „Pécsi Napló“ segédszerkesztője fogja képviselni.

— **(Betörés Nádasdon.)** Rauschenberger János, nádasdi lakos házába egyik elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték. A betörők a háznak az utcára néző ablakát feszítették be és azon keresztül hatoltak be a lakásba s onnan — mint pécsváradi levelezőnk írja — körülbelül 20 forint értékű férfiruhát elloptak. Az ismeretlen betörőket a csendőrség nyomozza.

lenül így neveztek, hanem magáé a névé, ezé a hangzatos, erőteljes, kifejező két szóé, melyet hogy egyszer véletlenül olvastam újságlapok rövidhírei között, azóta nem tudom elfelejteni.

És meg kellett irnom e név himnuszát: el kellett mondanom, mily gondolatokat ébresztett bennem.

S most csak az van még hátra, hogy milyen élete lett volna néhai viselőjének, ha egy építkezési szerencsétlenség folytán nem lesz fiatal, huszéves korában néhaivá?!

A név teszi az embert. Ezt a sarkigazságot uton-utfélen próbálják meghazudolni, éppen úgy, mint azt a másikat, hogy — ruha teszi az embert; de a mi korunkban mégis csak sarkigazság marad mindakettő. Nos tehát, mivel néhai Járom Vojteknek ilyen hangzatos, ilyen kifejező és ilyen erőteljes neve volt: lehetett volna belőle sok minden. A legrosszabb esetben pedig lett volna belőle egy hatgyerekes családapa, a ki nevének átkaként huzta volna vagy hatvanéves koráig az élet — jármát.

Igy pedig agyonütötte egy téglá, vagy egy alázuhant állvány: már nem tudom bizonyosan. A pallért, ha ki nem mosakodik a gondatlanság vádjá alól, majd becsukják a halála miatt. Őt magát már régen el is feledték.

Szegény Járom Vojtek!

Honthy István.

— **(A francia forradalom.)** Nagy napot ünnepelt tegnap a francia nemzet, és vele együtt az egész művelt világ. Annak a napnak évfordulóját, a melyen kitört a francia forradalom tisztító vihára, a melytől kezdődik a szabadság, az emberi jogok lassu diadalrajutása. Vér és erőszak jellemzik ezt a napot és a forradalomnak ezt követő bosszútól mámoros idejét. Ez örök időnkig jelentősnek maradó napon vette be a dicső párisi csöcselék, ez a rongyos nép, a melynek a század legértékesebb, gyönyörűséges virágát, a népek szabadságát köszöni, a királyok komor börtönét, a Bastillet. Meztlábos, öntudatlan mámorban uszó tömeg rohanta meg a sötét épületet. Néhány katona rekedt diadalordítása hangzott fel és megszületett a szabadság. Az első republika alatt rendkívüli fényvel ünnepelte meg a francia nemzet ezt az egész emberiség életében oly nagy jelentőségű napot. A császárság idejében az ünnepelés megszűnt és szünetelt az esernyős király uralkodása alatt is. A második császárság újra megfeledezett róla, hogy a harmadik köztársaság korában újból megnövekedett fényvel fölujtsák. 1871 óta július 14-ike a franciáknak törvénybe iktatott nemzeti ünnepe. Vidám népünnepekké, az elnök jelenlétében tartott fényes csapatszemlékkel ülik meg. Néhány évvel ezelőtt, a mikor a nagy reklámgenerális, Boulanger tábornok népszerűsége tetőpontján állott és híres fekete ménjén léptetett el a nagy napon a Mars mezőn sora-kozó csapatok előtt, azt lehetett hinni, hogy rövid időn belül ismét nem fogják július 14-ét ünnepelni. Azonban a nagy tábornok a brüsszeli sirkertben ért szomorú véget és július tizenegyediké még mindig a francia nemzet dicsőséges ünnepe. Vajjon meddig lesz még így? . . .

— **(Aki imakönyvet lop.)** Egy alig nyolcéves lánykát ért rajta ma a rendőrség, hogy már rendszeresen űzi azt a bűnös foglalkozást, hogy a templomokba eljárván, ott az ajtatoskodó asszonyok mellől ellopja az imakönyveket. Mikor aztán hallja, hogy ez vagy emez az asszonyság panaszkodik az imakönyv elveszte felett, kikérdezi, hogy milyen volt az elveszett könyv, a melyet éppen ő lopott el s aztán elviszi a károsulthoz és persze egy kis jutalmat nyer érte. Ezt a foglalkozást már régebben űzte, míg végre most rajtavesztett. Vagy két héttel ezelőtt szintén lopott egy imakönyvet s mikor hiába várta, hogy a kározt feltalálja és elvigye neki, hogy ő ime megtalálta az elveszett imakönyvet, — vesztére azt gondolta, hogy a rendőrségnél jelenti, miszerint talált egy imakönyvet. Tegnap be is jelentette, de ott rögtön előfoglalták s a kereszt-kérdések alatt csakhamar beismerte, hogy ő szokta ellopni a mostanában gyakran elvesztett imakönyveket a templomokban egy-egy jámbor hívő mellől. A kis tolvajt a szülői fenyíték talán még jó utra téríti és leszokik a bűnről, melyet ilyen korán megismert s mely később a börtönbe vihetné.

— **(Halálosvégű csónakázás.)** A Bába melletti kis-Dunába belehalt a napokban egy fiatal legény. Csónakon akart átkelni a vizen, de úgy látszik, nem sokat értett a csónakázáshoz, mert a víz közepén

egyszerre csak felfordult a csónakja. A legény a vízbe zuhant és mert úszni sem tudott, rövid vergődés után elmerült a hullámok között. Mire segítségére siettek, már megfuladt s csak holttestét hozhatták a partra. A szerencsétlenül járt fiatal legényt Rottenbiller Jakabnak hívták s Morágyra való takácslegény volt.

— **(Zsebmetsző földi.)** Lenwald Ferdinánd, valahová Vas megyébe való s onnan érkezett vándorutjában Kis-Csány községbe, a hol egy kocsmában pihent meg. Ott találkozott egy vándorló szaktársával, a ki földijének vallotta magát s együtt szépen elpoharazták az időt egész estig. Lenwald ekkor elálmosodott és nekidülve a korcsmaasztalnak el is aludt. Mire fölébredt, a földije nem volt seholy; de nem találta a kabátja zsebében — volt készpénzét, öt forintját sem. A földije lopta ki a zsebéből, a ki azonban megugrott. Most mindenfelé keresik.

— **(Terjed a sertésvész.)** Megyénkben legujabban Pellérd község sertésállományában lépett fel a sertésvész, minek folytán nevezett község — alispáni rendelettel — zár alá helyeztetett.

— **(Véres ostorcsapás.)** Váratlan következménye lett ma délelőtt egy gyerek pajkosságának. Fejsze István, cipészinás a Makár utcában felkapaszkodott egy kocsis hátuljára, a mit mikor a kocsis megsokalt, hátracsapott felé az ostorával. A csapás olyan szerencsétlenül érte a gyereket, hogy a bal szeme alatt felhasította a bőrt és a szemét is megsértette úgy, hogy most orvosi ápolásra szorul. A kocsis elhajtattott lovaival s így nem is tudják még eddig, hogy ki volt?

— **(Egy kis statisztika.)** A pécsi izraelita hitközség, melynek tagjainak száma 384, a legnagyobb községi adó pedig 216 frt, — iskoláiban 8 tanító működött az elmúlt tanévben, kiknek összfizetése 6290 frt tett ki. A tanulók száma volt 361, tandíj 20—30 frt közt váltakozott; egész tandíjmentességet 183 tanuló élvezett! féltandíjmentességet pedig 54. A kaposvári 320 tagu izraelita hitközség pedig, hol a legnagyobb hitközségi adó 120 frt, a múlt tanévben 7 tanítót foglalkoztatott, — kiknek összfizetése 4910 frt volt. A tanulók száma volt 207; tandíj 20 frt. Egész tandíjmentességet 49, féltandíjmentességet 64 tanuló élvezett.

— **(A dikics és a borotva.)** Csaknem véres verekedés előidézője volt tegnap este egyik szigetországi bormérésben a dikics és a borotva. Ugyanis egy csizmadialegény, meg egy facér fodrászegéd zördültek azon össze, hogy melyik a finomabb szerszám, a dikics vagy a borotva e, és az összezördülés végén már egymásnak rohantak s ököllel akartak győzelmet szerezni maguknak egymás felett. Szerencsére egy rendőr idejekorán megjelent a helyszínén és az ököllel vitakozó feleket szétválasztotta. A dolognak folytatása különben a bíróságnál lesz, hová áttették az ügyet, mert egyik fél sem akart a másiknak megbocsájtani.

— **(Cigányok veszedelme.)** A kóbor cigányasszonyok be belátogatnak Pécsre is, hogy itt a külvárosok házaiban megpróbálják az ő rendes mesterségüket, a lopást, melynek elpalástolására szolgál náluk a szo-

káros kártyavetés és jövendőmondás. Rendőrségünk azonban, tekintettel arra, hogy igen sok házban alig van otthon más valaki — a nagy munkaidő miatt — a gyereknépnél, erélyesen ellenőrzi a cigányok bejvetelét és utánaözve holmi mulatságrendezőket, nyomban véghezviteli velük a — cigányok kimenetelét is. Jelkép nélkül szólva, amint előtalálja őket valamelyik utcán, azonnal kikíséri őket a városból, amint ma is négy cigányasszonyt nyal megtette ezt a siklósi-utcán, a kiket a sáttortáborig kísérték el. Így talán ellenőrizhetik a vagyonbiztonságot s nem kell a lakosságnak sem minduntalan attól tartania, hogy egy-egy kóbor cigányasszony nem vetődik-e be az udvarokra s nem visz-e el onnan mindent, ami elemelhető csak talál.

— **(Meg akart halni.)** Tegnap este 8 óra tájban a budaikülvárosi temetőben egy fiatal leányra akadt a temetőőr, aki egy sir oldalán feküdt eszméletlen állapotban. A mint közelebb ment hozzá, látta, hogy a leány nyakára egy zsebkendő van kötve, még pedig olyan szorosan, hogy szinte két nyomokat hagyott már a nyak fehérségén. Természetesen az volt az első dolga, hogy a kendőt leoldja a leány nyakáról, aki ekkor elkezdett rendesen lélekezni és nemsokára magához is tért. Ekkor aztán elmondta, hogy ő szorította a kendőt a nyakára, mert meg akart halni. A leányt egyelőre a rendőség vette oltalmába, mert nem akarta megmondani, hogy mi a neve és hol lakik s csak ma reggel tudták meg, hogy szolgálati helyéről megszökött s az öngyilkossági kísérletet csak azért eszelte ki, hogy eljöhessen a szolgálatból, melylyel sehogy sem volt megelégedve. Persze a szolgálatadója ma délelőtt ebbe bele is egyezett, nehogy még egyszer kárt akarjon tenni magában s most az elke-seredett leányzót hazaküldik Mágocsra, a hová való.

— **(Tolvaj csavargó.)** Ma reggel a Pálya-utcában egy kereskedés előtt megállt a kocsijával, bevásárlás végett Kiss Jakab, úszóghi lakos. Mig ő a boltban volt, kocsijáról az ott hagyott csomagot, melyben egy csomó különféle ruhanemű volt, egy ismeretlen csavargó lelopta. Bizonyára odább is állt volna vele, ha észre nem veszik s a gazda ki nem ront a boltból s üldözni nem kezdi a futásnak eredt tolvajt. Így azonban az üldözésnek az lett a vége, hogy a tolvaj, féltvén az irháját, eldobta a lopott csomagot s ő maga nekivágott a mellékutcán a temetőnek, ahol aztán el is tűnt. A tulajdonos így megmenekült a károsodástól, a csomagot szépen visszavitte kocsijára, a megugrasztott tolvaj csavargónak pedig bizonyára elment a kedve egyidőre, hogy újabb lopást kíséreljen meg.

— **(Ismeretlen betörő.)** Nagy Terézia, zöldségárú asszony, Rigoder-uti lakásán a ládafiában elzárva tartogatta azt a kis pénzét, a mit pár hét óta összekeresett a piacon. Ma délelőtt, a hogy haza ment, azt vette észre, hogy a ládája fel van törve s a pénzből négy forint hiányzik. Hogy ki volt a betörő, azt még ez ideig nem lehetett ki-puhatolni. Annyit már meg állapítottak, hogy a nyitva hagyott ablakon át ment be a szobába, de egyebet még nem tudnak róla.

— **(Megvadult lovak.)** Ma délelőtt az alsómalom-utcán egy vidéki kocsis lovai valamitől megvadultak és őrült vágatással ragadták tova a kocsit. Gazdájuk nem bírta őket megfékezni s végre is nekimentek egy fának, a mikor a kocsi egyik kereke eltört s csak így volt lehetséges a megvadult lovakat megfékezni. Szerencse, hogy a nagy zökkenés következtében a kocsiból kiesett ember csak könnyebb sérüléseket szenvedett s orvosi segélyre csak megsérült feje bekötéséhez volt szüksége.

— **(A gyerek.)** Egy kis romantika az akták között. Egy gyerekről, egy szegény leányról és egy urról. A szegény leány itt volt Pécsen, rosszul menévén sora, elment és ma Bécsben él, szolgál valahol a szegény leány és irogat levelet Pécsre egy urnak, kellemetlen leveleket irogat — egy kis gyerekről, akivel rémitő sok baj van, mert először enni kell neki, másodszor ruha is kell neki, harmadszor gondozni is kell és nevelni. Azonban ő mindezt nem tud neki adni, mert neki szolgálni kell. S miután így van, vegye oltalmába az ur, akinek ez kötelessége, azt irogatja az anya, aki ha a szép kérés nem használ, fenyegetőzik, hogy eljön ide, eljön a gyerek is és olyan galibát csinálnak ketten, hogy nagy szánom-bánom lesz a vége. Erre a fenyegetésre az ur is irt levelet — a rendőséghez a bécsi szegény leányról, aki ilyen vakmerő, hazudik és zsarolni akar... A gyerek, az mese, de ha nem is mese, ő idegen hozzá. A rendőség puhatolózott és tanukat hallgatott ki, akik vallják, hogy a lány csakugyan zsarolásban utazik, mert itt bevallotta egyszer, hogy csak mások biztatására nevezte ki — a gazdag urat — apának. Ugy látszik, Bécsben is akadnak biztatók. A rendőség a bécsi rendőrhatalóság figyelmébe ajánlja a szegény magyar lányt, a ki ott szolgál, hogy intse meg: hagyjon fel a zsarolási kísérlettel, mert baj lesz. Vajjon mit felel majd a rendőrkapitány urnak a megintett leány? Megijed bizonyosan és elhallgat, sir és küldi a keresetének háromnegyed részét a gyerektartásért... Sokszor végződik így az e fajta szomorú romantika.

— **(A feltámadt obsit.)** Ha ezt a szót hallja vagy olvassa az ember, mindig valami vén őrmester jut az eszébe, akinek fehér a haja, fehér a bajusza, az arca ráncos és aki bár nagyon hajlott koru, mégis peckesen jár és ugyancsak katonásan osztogatja parancsait. Az ilyen vén őrmesterek kaphattak obsitot, akik mint tejfelesszáju gyerekek kezdték meg a katonai szolgálatot és 30—40 esztendeig egyhuzamban katonáskodtak. Ha letelt ez a nagy idő, obsitot kapott a vén katona, melylyel mindenkinek bizonyíthatta, hogy ő ennyi és ennyi esztendőig „hiven, vitézül és becsülelesen szolgált.“ Jó ideje annak, hogy véget ért az évtizedekig tartó katonai szolgálat, most már összevissza 12 esztendeig tartozik a közös hadsereghez és a honvédséghez a legény, de azért az obsitot tovább is osztogatták azoknak, akik ezt a 12 évet leszolgálták. A múlt évben történt, hogy a honvédelmi miniszter halált mondott az obsitra. Azt mondta, hogy mióta a népfölkelés is rendezve és

szervezve van, azóta nem lehet a tizenkét év után obsitot osztogatni, mert ez idő után népfölkelő lesz a katonából, szolgál még tovább is, nincs jussa az obsitához. És vége lőn az obsitnak. Most azonban ismét feltámadott. A honvédelmi miniszter ugyanis elhatározta, hogy obsit vagy mint hivatalosan nevezik „végelbocsátó levél“ jusszon annak, aki népfölkelő kötelezettségének is eleget tett, vagy pedig már mint népfölkelő lesz rokkantta. Az obsit tehát ismét feltámadott és bizonyára örülni fognak neki azok, akik megkapják, mert az obsit azt jelenti, hogy az ember hosszú évekig tartott lekötöttségtől szabadult meg.

Ezüst és chinaezüst étszerek, gyűrűk, órák, monogramok megvásárlását, mindennemű vésnői munkát, bélyegzők, pecsétnyomók és kautsuk-bélyegzők kiállítását meglepő szépen és jutányosan megszámítva végzi Schönwald Imre vésnők és ékszerész Pécsen, Király-utca Hattyu-épület.

Művészet, irodalom.

○ **Jókai.** A hányszor ezt a nevet az irodalmi rovatban címül adjuk, az mindannyiszor ünnepet jelent a literatúrában. Most is az. Koszorus poétánk összes műveiből, megjelent a hetedik sorozat, újabb tíz kötet regény és novella. Jókai termékenysége, a mely a világirodalomban szinte páratlan, most tetszik annak igazán, a mikor az eddig megjelent sorozatokkal együtt, hetven vaskos kötetbe illeszkedik tüneményes fantáziájának annyi remeke. Ezt az újabb sorozatot is Jókai maga rendezte sajtó alá, úgy, hogy méltán sorakozik a többihez. Technikai szempontból is esemény számba megy az újabb kor irodalmában ez a Jókai könyvtár, a mely fél-évenként oly pontosan gyarapszik tiz-tiz kötettel. A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság, a mely ezt a hatalmas munkát kiadja, ezuttal még a rendezés időnél korábban bocsátotta ki ez újabb sorozatot tekintettel a közeledő fürdő évadra, a mikor mindenki szívesen visz magával nyári üdülő helyére jó könyveket. A közönség aligha talál alkalmasabb olvasmányt Jókainál, mert hisz a legtöbb ember Jókait úgy olvassa, hogy előről kezdi a mikor befejezte. A most megjelent hetedik sorozat tartalomjegyzéke a következő: LXI. kötet. Megtörtént regék (novellák). LXII.—LXI: A kik kétszer hainak meg (regény). LXIV. kötet. Görög tűz (novellák). LXV. kötet. Egy hirhedett kalandor a tizenhetedik századból (regény). LXVI. Szabadság a hó alatt vagy a zöld könyv (regény). LXVII.—LXVII. kötet. Szeretve mind a vérpadig (regény). LXIX. kötet. Még egy csokrot (novellák). LXX. kötet. Egy játékos a ki nyer (regény).

○ A „Zenélő Magyarország“ zongora zenemű folyóirat július 15-diki XIV. füzeté a következő felette sikerült zenemű újdonságokat közli: 1) „Somogyi nóta csárdás“ a következő 4 szép dalból összeállítva. 2) „Vándor darvak zugnak ott fenn“. 3) „Nagy a világ ezer felé mehetek“. 4) „Megzörren a lábam alatt a haraszt“. 5) Csárdás-friss. E szép nóták pár hét múlva bizonyval a min-

denfelé dalolt legkedveltebb dalok lesznek. II. száma: Tschaykovszky P. „Sajkadal“ a szerző híres „Évszakok“ cyciusának egyik legszebb darabja. III. Kottler J. „Csipke róza“ dallamgazdag szép polka mazurkája. Hasonló gazdag tartalommal jelenik meg e ma már oly közkedvelt zenemű folyóirat minden füzete. Egy-egy füzet mindenkor 10 oldalon a legszebb s legsikerültebb divatos zene-ujdonságokat hozza, negyedévben 6 füzet 60 oldal zeneművet ad 1 frt előfizetésért. Előfizethetni az ép most megújuló évnegyedre csakis a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalában Budapest VI. Csengery utca 62 sz., honnan mutatvány számot kívánatra ingyen és bérmentve küldenek.

T a n ü g y.

Iskolai értesítők.

IV.

A pécsi püspöki tanítóképző-intézet értesítője. „Észrevételek“ címmel Döbrössy Alajos igazgató tollából magvas tanulmány jelent meg a kath. népiskolák számára kiadott tanterv és szervezeti szabályzatot illetőleg. A szakszerű kritika, amely ez alkalommal méltatásnak is beválik, nemcsak megmutatja a tervezet hiányait, hanem mindjárt elő is áll a javaslattal, hogyan lehetne azokat megszüntetni. Annyi bizonyos, — írja Döbrössy értekezése befejezéséül — hogy az

előttünk fekvő tervezet haladást jelez a kath. népiskolai tanügy terén; és ennél fogva, habár kifogásaim is vannak ellene, melyeket részben már ki is fejtettem, többeket pedig különösen a lényegteleneket, — el is hallgatam, azt lelkem mélyéből üdvözlöm és örvendek annak, hogy népiskolai tanügyünk monumetális épületéhez az első kapavágás megtörtént. Szokatlanul őszinte hang ez a mai korszakban olyan férfitől, aki egy egész intézetet vezet, s ebben a minőségében tekintettel kell lenni nyilatkozataiban két fellettes hatóságára: az egyházra és a kormányra. A következő fejezetben az intézet története van röviden előadva, s utána nyomban a mai állapot hű tükré. Az intézet növendékei közül 12-en élveztek ösztöndíjat A végzett tananyag osztályonként s tantárgyanként való felsorolása után a megtartott vizsgálatokról történik beszámolás. Képesítési vizagára 30-an jelentkeztek, amelyet 1 jelölt kitüntetéssel, 8 jelesen, 13 jól s 8 elégségesen állott ki. Hárman csak javító vizsgálatot tettek és elégséges osztályzattal szintén képesítve lőnek. A tanulók összes száma mind s négy osztályban 80 volt. Olyan tanulót, a ki minden tantágyból jeles tanjegyet kapott volna, nem fedeztünk föl az ideai értesítőben. A jövő tanévre való tudnivalókkal zárul az értesítő, mely egyben beszámol az intézettel kapcsolatos gyakorló-iskoláról, illetve az idejárt az apró népség tanulmányi előmeneteléről is.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL:

Breed	felé 1904. sz.	személyv. reg.	5 ó. 35 p.
Budapest	„ 1901. sz.*)	gyors	„ 8 „ 24 „
Bécs	„ 8711. sz.**)	vegyes	„ 8 „ 29 „
Vinkovce	„ 8702. sz.	személy	„ 9 „ 49 „
Budapest	„ 1905. sz.	„	„ d. e. 11 „ 38 „
Uj-Domb.	„ 1953. sz.***)	vegyes	„ d. u. 2 „ 47 „
Breed	„ 1906. sz.***)	személy	„ 4 „ 20 „
Bécs	„ 3701 sz.	„	„ 6 „ 34 „
Breed	„ 1908. sz.	„	„ este 8 „ 18 „
Budapest	„ 1909. sz.	„	„ éjjel 11 „ 30 „
Mohács	„	„	„ reggel 5 „ 35 „
„	„	„	„ d. e. 9 „ 49 „
„	„	„	„ d. u. 4 „ 20 „
„	„	Tv. szsz.	este 8 „ 18 „

Minden alkalommal átszállás Villánynál.

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

***) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

****) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8814. sz. vegyesvonathoz Nasic felé.

Közgazdaság.

□ Jégkárók. Somogyvármegyében az idei nyáron csak egy jégverés volt, a múlt héten, ez azonban óriási károkat okozott. Ezutal a jég nem egy keskeny vonalat vert el, hanem a jégfelhő darabokra szakadt és az egyes darabok szeszélyes utakat tettek

sen váljak, mert tudom, hogy e tévedt nő letérne az egyenes utról. Ha tudnám, hogy valóban szeretett, megbánta tettét, akkor megpróbálnám őt magamhoz emelni tévedt lelkének támasza és megmentője lennék. Jó barátnő! Mega karja ezt neki mondani és egyszersmind azt is, hogy kész vagyok vele találkozni. Tegye még hozzá, hogy számíthat a kiméletemre. Látszólagos izgatottsággal s megindulással beszélt és nem kevésbé izgatottan figyelt Rothbergné szavaira, aki mintha szégyelte volna magát. Mélyen elpirult és köténye zsebéből egy levélkét véve ki mondta:

— Nemes ember, áldozatkészségét még az ég sem kívánja. Ottonie más védő-kart talált s ez a kar megfogja őt az élet rögös útján a bukástól menteni. Szégyenlem kimondani, de úgy van — Pollwitz gróffal — váltott jegyet.

Kernow elsápadt; de azután összeszedve magát így szólt, izgatottságtól reszkető hangon: S ezt a leányt ajándékoztam meg a szerelmemmel! Megérdemlem ezt a büntetést, hogy így megcsaljon. Miért nem figyeltem védő angyalom intő szavára, midőn óva-óvott tőle. Szívem mélyéből mondom köszönetet Nagysádnak e hirért! E hirrel visszaadta szabadságomat s egészségemet. Új életet kezdek majd most Jancsikámmal, kit a farkas körmei közül mentettem meg számomra.

Hetek hosszú során át kinlódott Kernow, míg végre egészsége valahogy helyre állott. Nehezebben gyógyultak azonban a hűtlen kedvese által ejtett sebek. Boldognak érezte magát valahányszor hir érkezett a vadászlabkából. Hermin és Jancsika nem győztek eléggé dicsekedni boldogságukkal. Növekedő érdeklődéssel szem-

V.

A fogat ott állt az ajtó előtt; Ottonie meg Pollwitz hazafelé indultak, Rothberg felé érve Ottonie mélyen behuzódott a vánkosokba, de mindannak dacára végigjáratta szemeit a kastély vendégszobáin. A vendégterem két ablaka mélyen be volt függönyözve s a harmadikban ott állt Jancsika, mintha csak az ő számára állították volna oda. Remek egy gyermek lett belőle, mióta utoljára látta; kitűnően szabott barna bársony ruhában volt öltözve, szép aranyzóke fűrtel pedig festői rendetlenségben omlottak vállaira. Jancsika észrevette az utazókat s hangos kiáltással mutatott feléjük. Mellette állt a szép Jankow Hermin. Na, a család együtt volna, gondolá Ottonie, s ugyanabban a pillanatban eszébe is jutott, hogy Adla azt mondá neki, hogy a kis Jancsika Pollwitz gróf csemetéje.

Megijedt s szégyelte is magát, hisz Kernow az elhagyott árvának atyját akarta helyettesíteni.

— Mi baja Ottonie? Mit jelentsen az, hogy kezét oly hirtelen elvonja tőlem? — kérdé egy nyájas hang mellette. Egy ideig hallgatott, de aztán így szólt:

— Egész komolyan kérni akartam gróf urat, legyen oly szives és ejtse el a a Kernow urral tervezett párbaj eszméjét.

meg majd minden irányban, pusztulást hagyván maguk után. A biztosító társaságok nem győzik a jégkárokat felbecsültetni. Alig van biztosító fél a vármegyében, ki jégkárt ne jelentett volna be. A legsúlyosabb kárt a jég hír szerint Sárdon, Mocsoládon, Mernyén és Szentgáloskőre tette. Különös, hogy sok középbirtokos biztosítatlanul hagyta az idén gabnáját, kiknek kára most még részben se lesz megtérítve.

□ Folyik az aratás minden felé, sőt sok helyen már vége felé közeledik. Így Tolnavármegyében — mint Tamásiról írják — már a cséplést is több helyen megkezdték. Az egyes hozamok a következők métermázsájával és holdankint: buza 5—6, rozs 3.5—4.5, árpa 6—7. A minőség meglehetősen jó, különösen buzából, egy-egy hektoliter sulya 78—80 kgr. Mohácson és környékén mintegy 8 nap óta serényesen folyik a buza aratása. Mennyiségre nézve igen különböző eredmény mutatkozik. Magyar holdankint 10—14 kereszt (20 kévés) esik a kasza alul. Minőségre nézve apró szemű, de elég sulyos, keresett termény lesz. A július 4-iki jégverés alaposan kivette a vámot a gazda magtárából. A Margitta-szigeti mezőkön ugy minőségre mint mennyiségre nézve nagyon silány a buza-termés, amit a mocsaras vidéken állandó vendégül tartózkodó ködös időjárásnak tulajdonítanak. A rozs meglehetősen fizet és kitűnő minőségű. Az árpa földekre panaszokoznak gazdáink. A zab pompásan állt még egy hét előtt, kitűnő termést

ígért, de a múlt vasárnapi jég felét kiverte. A kukorica, krumpli helyrehozta magát az utóbbi meleg hetekben, a szemzéstől még messze van, sok baj érheti. A munkás viszonyok normálisak a város felőli oldalon. A püspöki uradalomnál szerződött aratók sztrájkját — a körükön kívül állók erős izgatása dacára is — Dulánszky jószágkormányzóknak tapintatos és humánus intézkedésével sikerült megszüntetnie, miben nagy segítségére volt néhány fővárosi lap azzal a hírrel, hogy az uradalom a filoxerás baranyai községekben németeket szándékozott állandóan letelepíteni. Sajnos, hogy még mindig mászkálnak a vidéken a bujtogatók, de céljukat nem érhetik el — hacsak azt nem, hogy zsebelnek. Gyümölcsfáink a tavaszi virágzaskor őket ért havas-szeles esők óta üresen állnak, emiatt a Margitta-szigeti pompás gyümölcskerteket nem látogatják. Szőlőinkben a tőkék túlságosan meg vannak rakva fűrtökkel; eddig még semmi csapás nem érte azt a kevés amerikaiba nemesített tőkét. — Somogy megyében a gabonafélék a sok zivatar miatt többnyire megdőltek, a hőség pedig a szemek fejlődését megakadályozta s így a minőség rendkívül silány. A tavasziak ez időszereint jól állanak. Takarmányfélék általában mind jól állanak. Tengeri a laposabb helyeken a sok nedvesség és túlságos hőség miatt gyöngye. Gyümölcs egy kevés szilva kivételével nem sok lesz. A szőlő is keveset ígér. Dombóvárról jelentik: Az a rettentő zivatar, orkán és jégeső, mely e hó

4-én e vidéken pusztított, valóságos fölkavarodást idézett elő a munkások között, kik közül több földbirtokos birtokán egyszerre 1200 ember beszüntette a munkát. A jégeső és orkán okozta kár megközelítőleg 300.000 forintra rug s most, hogy az aratók megtagadták a munkát, fokozódik még e veszteség a mag kihullásával. Egyes földbirtokosok és bérlők ugyan már megegyeztek az aratókkal s az 1200 munkásból 600 munkába is állott, mert 4—5 frtért elvállalták a tavaszt kat. holdankint tisztán csak learatni. Őszi azonban 10 rész helyett a 8-ik és a legjobb esetben a 9-ik részért aratják. Ez idő szerint a vidéken mintegy 3000—3500 kat. hold gabonavetés aratók nélkül áll s a gazdák nem képesek aratót kapni. A buza termés hozamát holdankint 6—7 métermázsára, a rozst ugyanennyire, ellenben az árpát és zabát 6—6 métermázsára becsülik.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július hó 15-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A mai ülés első szónoka V i t t m a n n János nemzeti párti volt. Szerinte a kormány-párt hallgatásának oka a kormány parancsa, azé a kormányé, amelynek a pénzen megválasztották a többség tagjait. A választási visszaélésekről kezd ezután beszélni, miben az elnök megszakítja, azzal a figyelmeztetéssel, hogy a tárgynál maradjon. A szónok siet kijelenteni, hogy ez is a tárgyhoz tartozik.

Pollwitz megütközve nézett reá.

Hiszen ő egyáltalán nem is gondolt párbajra; szenvedélyes kitérőit csakis a nő szépségének hatása idézte elő s a megboszulásról tett megemlékezés csak hyperbola volt. Megijedt már a pusztá gondolatától is, hogy ez a hevesvérű kisasszony tényleg azt hitte, hogy ő párbajra fogja kihívni a legügyesebb mestert: Kernow Bélát! A világra azonban nem áruit el semmit titkos gondolataiból s megalázó hangon így szólt: „Kivánsága parancs, bár nehezemre esik, hogy az Önön ejtett sérelmet meg ne boszuljam!

— Szabad-e kérdenem bájos angyal, kit félt és kiért remeg a párbaj kimenetele végett?

— Önért! . . .

Ottonie oly merev hidegséggel ejtette ki e szócskát, hogy bárki is minden további tüntetés nélkül visszavonult volna; de Pollwitz másképp értelmezte e szavakat, megfogta Ottonie kezét s forró csókjaival halmozta el.

— Ni ni, ott a kocsiban ült a gonosz asszony, ki odadobott a farkasnak, hogy meggyen! — szólt Jancsika, rögtön megismerve Ottoniet.

— Csend Jancsika — válaszolá Jankow kisasszony — hányszor mondjam még, hogy a kisasszony nem tehet róla, ha te kibuktál védő karjaiból!

— Nem, ő akarattal tette! Kernow ur is tudja — erősítgeté a fiúcska. Szigorúan megtiltották Jancsikanak az eset elbeszélését, mert Kernowot rendkívül felizgató a farkaskaland. Mindannak dacára a gyermekek és cselédek unszolására kénytelen volt kalandját többször elmesélni. Erre a cselédek összedugdosták fejüket

s következőkép nyilatkoztak Adla asszony szép barátnőjéről:

— Ha Ottonie kisasszonyt nem bántaná a lelkiismerete, okvetlenül visszajött volna! A vendégek között is nagy vita támadt e fölött. Az egyik párt Ottonie ellen, a másik mellette harcolt. — Elégé különösnek találták, hogy Ottonie legbuzgóbb udvarlója, Zerbst is ellene foglal állást, de egyszersmind kijelentette, hogy a szép hölgyet úgy a jogi, mint társadalmi ítéletnek fel kell menteni, mert tette az óriási ijedség következtében pillanatnyi elmezavarnak tulajdonítható. — Mély lélegzetvétele után kezébe vette jó barátját, a hegedűt és szívhez szóló panaszokban csalta ki hurjaiból az édes hangokat.

Mig a szép háziasszony távol volt, vitatkoztak, amint azonban megjelent, elejtették e témát, nehogy ezáltal az elvesztett barátnő feletti bánatát fokozzák. Adla nem tudott e csunya vádnak hitelt adni, de sajnos Kernow lázában félrebeszélte s e vádat megerősítette.

Midőn Kernow állapota annyira helyreállt, hogy kivánságára a fővárosi szanatóriumba szállíthatták át, így szólt Adlához bucsuzáskor. Jelenlétem sok bánatot okozott önnek, asszonyom és elűzte házából ezenfelül még fényes vendégét is. Ezt utólag Vigó hadnagytól tudtam meg, aki elmondta találkozásának eredményét Ottonieval Pollwitz kastélyában.

Tudom s természetesnek találom, hogy a történetek után nem kívánczik velem találkozni. Jó magam is igen kínosnak találnám ezt az összejövételt. S lám mindannak dacára habozom, mikor arról van szó, hogy e lénytől, aki egykor olyan közel állt szívemhez, végleg-

Beszéde további folyamán kijelenti, hogy akár Bánffy a miniszterelnök, akár Pulszky Gusztai, (Derűtlenség.) az ország sorsa nem igen változnék; de ilyen politikai tudatlanság, korlátoltság a miniszterelnöki székben, mint most van, teljesen tűrhetetlen. Legelőbb is Bécs, azután a Deutschok, Schossbergerek képezik a kormány gondját s csak legutoljára a kisgazda, akit kivándorlásra kényszerítenek. Ezt az országot csak a létért küzdő idegenek foglalják el, miért is a javaslatot, mint ilyen idegen érdekeknek az istápolását, nem fogadja el.

Gullner Gyula azzal kezdi hatásos beszédét, hogy a kormány belekényszerítette ebbe a lehetetlen premiumharcba az országgyűlést; a gyárosok külföldi veszteségeikért idehaza lenyomják a répa árát s a gazdákból kisajtolják az elmaradt hasznot. Elveti a javaslatot, mint a nagy tőke zsaruokságának inkarnációját.

Meszlényi Lajos mondott ezután szellemes aperçu-kben bővelkedő beszédet, melyre még a legálmósabb kormánypartii is előkerült a folyosóról. „Erdély nagy szülöttje Bánffy és Bánffy nagy szülöttje Erdély — a miniszter” — kezdte beszédét. Földidézte ez a két ember az ébredést, mely úgy a mostani kormányrendszert, mint a dualizmust is el fogja söpörni. A most tárgyalás alatt levő cukorpremiumot a börze-klikkek követelik a választásoknál általuk előlegezett premiumokért. Amit az előadó mondott, annak csak a fele igaz. Fényes márványpaloták, új, meg-aranyozott címerek hirdetik a liberálizmust, minden kutyabőr elfogyott; de a kisgazda küzködik. Jól tudja, hogy a kormánypartit mindent megszavaz, éppen azért szóló nem fogadja el a javaslatot.

Ülés végén Rakovszky István interpellál az óbudai téglagyári sztrájk ügyében.

TAVIRATOK.

— **Bánffy támad, Bánffy bánja.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bánffy báró miniszterelnök az üléseknek négy óráig való meghosszabbításán kívül a házszabályok módosításával akarja megtörni az obstrukciót s megátolni, hogy őszszel a kiegyezési javaslatoknál ismétlődjenek. Csakhogy tudvalevőleg a házszabályok módosítása az összes már benyújtott törvényjavaslatok elintézése után vehető tárgyalás alá, Bánffy b. tehát gondolt merészet és nagyot s a cukorprémium javaslat keresztülérszakolása után a már régebben benyújtott javaslatokat egytől-egyig vissza fogja szivatni, ami után mi sem áll utjában, hogy a házszabályok revízióját elővétesse, vagyis behozza a klotürt, a minek megszavazása után az ülészakot berekeszti. Az új ülészakban, támaszkodva roppant többségére, a visszavont javaslatokat újra benyújtja s megtoldja a kiegyezési javaslatokkal, melyeket ily módon aztán elfogadtatni remél. A házszabályok tervbevett revíziója ellen az ellenzék a legvadabb obstrukciót tervezi; Barabás Béla, Sima Ferenc már is kijelentették, hogy ha szükséges, nyolc órát fognak egyfolytában beszélni.

— **A szerb egyházi kongresszus.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Karlócán a görög keleti szerb püspöki szinódust Nikolics Fedor báró tegnap megnyitotta magyar beszéddel. Ma vette kezdetét a tulajdonképpeni tanácskozás Nikolics beszédével, aki a király nézeteit közölte a kongresszussal az egységes autonómia statutumok iránt.

— **Aratók sztrájkja.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A biharmegyei Nagy-Bajomban 180 arató kaszával megtámadta az uradalmi tiszteket. Szalontáról esendőrség ment a helyszínére.

— **Az erdélyi püspök esküje.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Majláth Gusztáv gróf, új erdélyi püspök, ma tette le a király előtt a kegyuri esküt Bécsben, Széchenyi Gyula főlovászmester és Wlassich Gyula kultuszminiszter jelenlétében. Az eskületétel után a király külön kihallgatáson fogadta Wlassichot.

— **Adóhivatalnok, mint betörő.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Jászberényben a Moskovitz cég üzletébe az utóbbi két hó alatt három ízben is betörték s mindannyiszor kiürítették a pénztárt. Kedden éjjel ismét betörést követtek el, de a menekülő betörőt Müller Dávid bérkocsis észrevette és utána iramodott. A bérkocsis habár nem is tudta elfogni a betörőt, mégis fölismerte benne Müller Imre ottani adóhivatalnokot. Az eset a városban nagy feltűnést keltett.

— **Vidéki színházak intendánsa.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai számában a belügyminiszter Gyarmathy Miklóst a vidéki színházak működésének felügyeletével megbízván, helyére a kolozsvári nemzeti színház intendánsává Bölönyi József nagybirtokost nevezte ki.

— **Leibachban ismét föld-rengés.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Leibachban újra megmozdult a föld, s bár olyan nagy katasztrófa nem volt, minő tavaly, a lakosságot általános pánik fogta el.

— **Porta akadékoskodik.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A porta hajlandónak nyilatkozott kiüríteni Thesszáliát, de a peneioszi határvonalhoz ragaszkodik.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Borügynök

kerestetik 56 hektó, 2—5 éves saját termésű **finom siller** eladásához. Czim a kiadóban.

Özv. Endersné lovardája Pécsett, a buzatéren. Ma pénteken, július 16-án nagy High-Life estély.

Az előkelő közönség találkozó helye, és 44 ik gyalogezred zenekarának

nagy hangversenye.

A hangverseny 1/2 nyolcz óraker kezdődik.

A mai gazdag programból különösen kiemeljük

Straldio, az ugrólovak királyát,

mely 2 lovon keresztül ugrik. Rieffenach igazgató által elővezetve. Walles mint nagyszerű lábművész.

Záradékol: közkivánatra

Párisi élet,

nagy ballet, előadva a balletkar és több férfi által; betét: Serpentin-tánc, előadva 3 nő által.

Holnap szombaton nagyszerű előadás nagy változásokkal az összes személyzet által.

Kezdeteste 8 óraker.

Számos látogatást kér mély tisztelettel

Rieffenach

igazgató.

Özv. Enders M.

lovarda tulajdonos.

97. sz.

tkv. 1897.

Arverési hirdetmény.

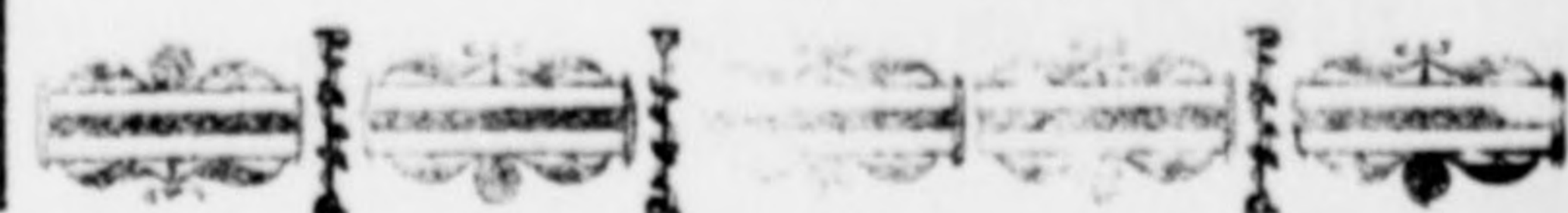
A pécsi kir. törvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pécs baranyai központi takarékpénztár végrehajtónak, Litzmann Ignác szül. Schlesinger Gizella csőd-tömege végrehajtást szenvedők ellen 2000 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvszék és a pécsváradai kir. járásbírószék területén levő, Kéménd község határában fekvő, a kéméndi 30. sz. tjkvben felvett 36. hrsz. 13. sz. 1800 frtra becsült ház; 132. hrsz. 35 frtra becsült fekvőségre 1640 a/2. hrsz. 68 frtra becsült fekvőségre és a 338. sz. tjkvben felvett 180 a/ hrsz. 180 frtra becsült ingatlanra az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi augusztus hó 26. n. d. e. 10 óraker Kéménd községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 180 frt, 3 forint 50 krajeárt, 6 frt 80 krt és 18 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. § ban jelzett árfolyammai számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazs. min. rend. 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. trvszék mint tkvi hatóságnál. Pécsett, 1897-ik évi apr. hó 10. napján.

Lukrits István,

kir. táblai bíró.

Hivatalos próba után 13 próbásnak bizonyult ezüst étkészletek u. m.:

Leves, tejmerő; ragout-, compot-, fagyalt-, evő-, kávé-, mocca-, kanalak; asztali, csemege vella; saláta-, hal-, pecsenye-készletek a legolcsóbbra szabott gyári árak mellett, legszebb kivitelben.

Monogrammok vésése ingyen.

Egy elkülönített osztály a felsorolt tárgyakat valódi berndorfi chinaezüst és alpacca-ezüstben tartalmazza, mely utóbbiak ezüstoffelületének 25 éven át való tartósságaért jótállás nyujtaik.

I. minőségű:

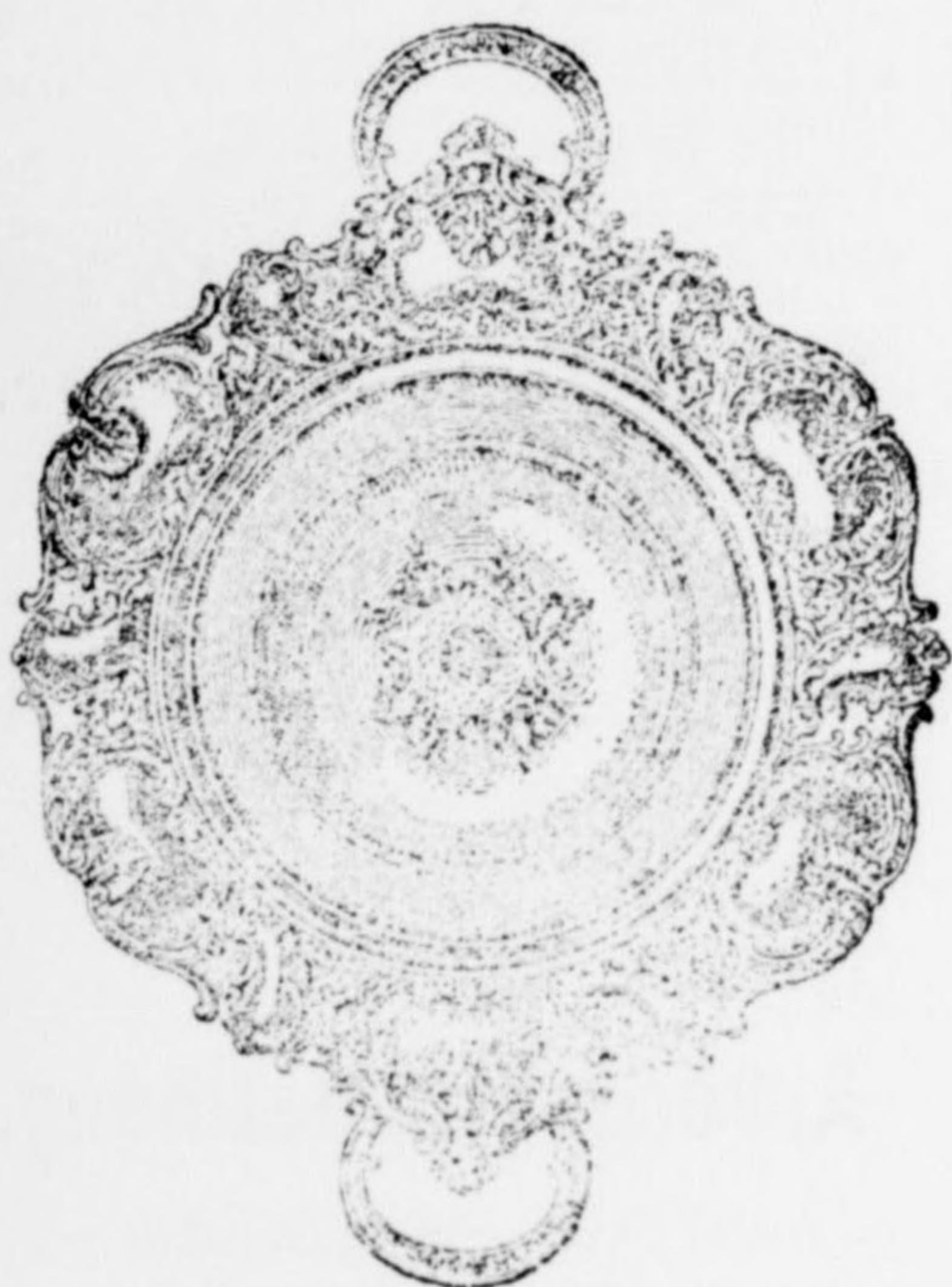
1 drb. levesmerő	4 frt 80 kr.	12 drb. asztali francia vella	15 frt — kr.
1 „ tejmerő	2 frt 70 kr.	12 „ kés	15 frt — kr.
1 „ ragout-kanál	3 frt 60 kr.	12 „ kávé kanál	8 frt — kr.
12 drb. evőkanál	15 frt — kr.	12 „ mocca- „	5 frt 80 kr.

Magyar választék keresztelési ajándékokban.

Czég fenáll 1852. év óta

SCHÖNWAALD R.

órák és aranyműves város épület, király fő-utca.

Kenyérkosár gazdagon vésve diszaranyozással 7 frt.

Angol névjegytartó dusan aranyozva barocc véséssel 6 frt.

Templomi kelyhek 12 frttól 60 frtig.

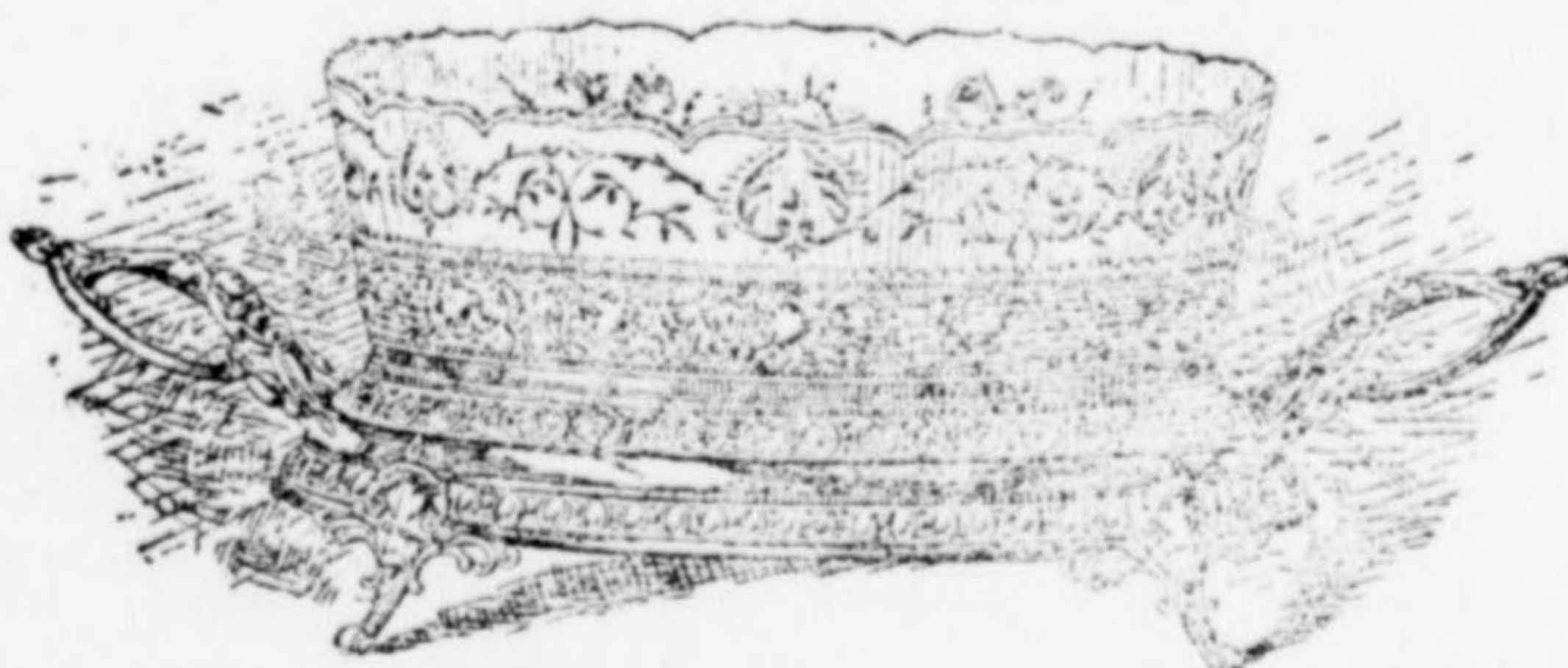
Mocca-készlet legszebben kidolgozva 14 frt.

Feszület tartós és csinos kivitelben 10 frt.

Gyümölcskosár kagylóalakban gazdagon aranyozva 14 frt.

Gyümölcs- és virágtartó a lediszesebben kidolgozva 12 frt.

Gyümölcs állvány 30-40 cm-ig magas a legszebben dolgozva 12 frt.

Gyümölcs-tartó-állvány 12 frt.

Tortatálczák a legszebben kiállítva, gazdag választékban 4 frttól 10 frtig.